

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Evangelistarivm M. Maruli Spalaten. opus vere
euangelicum, sub fidei, spei & charitatis titulis in septem
libros partitum**

Marulić, Marko

Coloniæ, 1532

VD16 M 1298

De prudentia & simplicitate. cap. 1.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35578

EVANGE

LISTARII MARCI MARVLI LIBER
tertius, de his agens, quæ congrue ad spei titu-
lum rediguntur.

¶ De prudentia & simplicitate.

Caput I.

Matth. 10.

T autem in his quæ bona sunt, constan-
ter fideliterq; perseveremus, prudentia
nobis op^s est. Opportune igitur de hac
virtute nunc differemus: quæ vt virtus
sit, ab omni sobdolæ mentis malignitate
aliena esse debet, vt ne quem offendas,
sed cum tibi, tum alijs prodesse possis. Obserua igitur
& opere implere contendere domini præceptum, dicen-
tis: Estote prudentes sicut serpentes, & simplices sicut
columbae. Prudentiæ simplicitatem coniunxit, quoni-
am altera alterius auxilio indiget, vt vtraq; sibi con-
stet, & virtio careat. Nā simplicitas absq; prudentia er-
roribus patet. Prudentia sine simplicitate, in fraudulen-
tiam calliditatemq; mutatur, & virtio superata, virtu-
tis nomen amittit. Ne quis ergo fallendi astutiam, pru-
dentiam esse putaret, prudentem simplicem oportere
esse dixit: & rursum ne quis incauta simplicitate con-
tentus esset, eam prudentiæ comitem esse debere mon-
stravit. Igitur prudens eris, quoties lectionibus incum-
bis, si vtilia elegas, inutilia relinquas, & serpentis fue-
ris industriam imitatus, quem aiunt auribus solidis de-
uoratis ossa euomere, carnes vero, quarum cibo vitam
sustentat, retinere. Simplex eris, si inter legendum ni-
hil quod orthodoxæ fidei repugnet senties, & quæ ti-
bi repugnare videbuntur, quam intelligentiam habe-
ant, doctum aliquem ac fidelem virum interrogabis,
& eius expositioni acquiesces. Ita semen cadens in ter-

ram bonā fructum afferet, ut cum didiceris, alios doceas. Prudens eris, si ab ih̄s quæ tibi nōumento esse potuissent, cauebis ac fugies. Omni custodia custodi cor tuum, inquit Salomon. Si vbiq; periculum timueris, vbiq; pīculo liber eris, prudentiæq; laude dignus, cum timenda sapienter vitare noueris. Ut autem & simplex sis, non in te, sed in deo confide. Hoc est enim illud quod in proverbiis est dictum, Qui ambulat simpliciter, ambulat confidenter, qui vero depravat vias suas, manifestus erit. Prudentiam seruabis, cum prius rei quam aggressurus es, exitum consideraueris, & cuncta consilio ac ratione fueris mensus. Turrim in euangelio ædi-
ficaturus, prius computat sumpt⁹, ne posito fundamen-
to & deficiente pecunia opus imperfectum cogatur re-
linquere, probroq; pateat dicentium, Hic homo cœpit
ædificare, & non potuit consummare. Simplicitatem
custodies, si nihil ad iactantiam, nihil ad inanem glo-
riam feceris, sed quicquid agas, ad dei laudem tantum
de ique gloriam egeris, & pro benefactis ipsi gratiam,
sine quo nullum sit bonum, habendam duxeris. Pru-
dens es, si conscientiam tuam quotidie discutis, si quoti-
es a somno exurgis, quid acturus sis cogitas, quoties
cubitum redis, quid egeris, quid omiseris, in quo exci-
deris tecum examinas, vt deinceps cautius icedas. Sim-
plex es, si tunc etiam cum irriteris, cum contumelia af-
ficeris, cum iniurias oneraris, patienter toleres, non ira-
scaris, non turberis. & quasi qui nihil mali passus fue-
ris, vultum non mutes, atque intra te animi quietem
conserues, illorum puerorum more, quos dominus ad
se venire iussit, & quisquis (inquit) non receperit re-
gnūm dei veluti parvulus, non intrabit in illud. Sicut
ergo parvulus iræ odiique passionibus caret ex natu-
ra, ita vir simplex carere his consuevit ex voluntate.
Prudens præterea si fueris, præteriorum recordabe-
ris, præsentia dispones, futura prospicies, tec̄p; ita præ-
parabis, vt in fine vitæ inueniare promissa immortalitati
dignus. Ex aliorum enim cœntu disces quid tibi
fugiendum, quid expetendum sit, vt cum plenis lampa-

Prou. 4.

prou. 10.

Lucæ. 13.

Marc. 10

M

Luc. 12

Cant. 2

Prou. 2

Fibri pon
tici

dibus aduentanti sponso occurras, & non tunc oleum parare quæras, cum parato opus fuerit, dictumq; illud semper in mente habebis. Estote parati, quia qua hora non putatis, filius hominis veniet. Tum si quoq; simplex fueris, ab omnibus animi inquinamentis mundu te exhibebis, nulli detrahes, nullum offendes, nulli malum optabis, nihil simulationis, nihil dolii concipies, toto actionum tuarum corpore lucidus eris: quia mentis oculum a vera rectaq; simplicitate non auertes. O felicem animam quæ talis fuerit, a cælesti enim sponso merebitur audire: Ecce tu pulchra es amica mea, ecce tu pulchra, oculi tui columbarum. Oculi utiq; simplicis intentionis, non malignæ: & qui quod vident, qd sentiunt, non dissimulant: nec bonum negant esse bonum, nec male malū: vt non simplices in d, verum etiam recti sint, & assequantur, quod in Proverbijs Salomon pollietur, dicens. Custodiet rectorum salutem dominus, & proteget gradientes simpliciter. Ipsius dei ore laudari meruit lob, q simplex & rectus esset, & timens deum & a malo recedens. Prudentis postremo officio fungeris, si postquam cuncta consideraueris, quæ ab imprudentibus concupiscuntur, cum Salomone clamabis. Vanitas vanitatum & omnia vanitas. Atq; ideo diuitias, honores, luxum atq; pompad, simulq; omnem præsentium voluptatum visum magno animo despicere incipes, ne quid tibi viam iustitiae ingredienti impedimento sit, & potius absque his quæ vulgo bona putantur, salueris, quam cum ipsis percas, ne minus tibi prospperisse arguaris, quam feræ bestiæ illæ, quæ abrosas partes corporis in fuga venatoribus relinquunt, ob quas naturæ suæ instinctu se peri norunt. Diligitis igitur opibus, & mendicorum indigentia distributis, pauper pauperem Christum sequeris, cupiens in deo tantu diues fieri, & pro caducis ac fragilibus bonis possidere stabilia & æterna. Simplicitatis etiā partes ages, si paruo modicoq; contentus viues, & quæ ultra necessitatē sunt, ea parupendes, neq; concupisces unquam, & tibi satis felix videberis, cum sustentamenta vitæ tantum

suppeditabuntur. Spem enim omnem in deo pones atque firmabis, qui suscitata terra inopem, & de fiercore erigens pauperem, ut collocet eum cum principibus, non cum quibuscumq[ue], sed cum principibus populi sui, cum angelis atq[ue] archangelis in regno suo sempiterno. Ipse idem ex hoc prudentium simpliciumq[ue] genere suam cōstare voluit ecclesiam, cum diceret. Seminabo domum Israel & domum Iuda semine hominum & semine iumentorum. Homines enim sunt ad quos pertinet prudētia, iumenta ad quos simplicitas. Quod autem hi qui utrāq[ue] in parte recte versati fuerint, beatitudinem consequantur, psalmista sub eadem verborum metaphora te status est, cum ait. Homines & iumenta saluabis domine, quemadmodum multiplicasti misericordiam tuam deus. Nisi enim ille misericordiam suā multiplicaret, q[uo]d nostrum saluus fieret?

Iere. 3. 1

psal. 35

¶ De prudentia vitiosa & simplicitate stupida. Cap. II.

ESSE tamen & prudentiam quandam nouimus, non probatam, de qua in proverbijs legitur. Ne innitaris prudentiae tuae, hanc deuitare debemus quia ista de se præsumentum sequentem prudētia est, qui neminem consulunt, neminem audiunt, doctioribus contradicunt, q[uo]d se omnium perspicacissimos consultissimosque existimari volunt. In illos Iasias exclamat, dicens. Vae qui sapientes estis in oculis vestris, & coram vobismetipsis prudentes. Quod vitium & Apostolus prohibet cum ait. Nolite esse prudentes apud vosmetipso. Neque illi quidem qui in terrenis dum taxat negotijs prudentes sunt, laudantur, cum rebus fragilium cura implicati diuina negligant & aspernentur. Vnde idem Apostolus. Prudentia (inquit) carnis mors est, prudentia autem spiritus vita & pax. Et iterū, Prudentia carnis inimica est deo. Sed quae inimica est deo, ne illi quidem cuius est, amica esse potest, cum idem corpori multa prouideat, animæ suæ nihil, animam quæ longe nobilior est corpore, nihil astimat, quinim-

prou. 3

Isai. 5.

Rom. 12.

Rom. 8